

ISLANDS *Kontakt*

ISLANDSKLUBBEN I DANMARK

Nummer 36. August 2000.

Formand: Ib Schock. Tureby Allé 44a. 2650 Hvidovre.

Tlf. 36 78 27 11, E-mail: i_schock@post10.tele.dk

Redaktør: Jørgen Steen Larsen, Caroline Amalievej 112 B, 2800 Lyngby

Tlf. /Fax 45 87 46 62, E-mail: jslakt@post11.tele.dk

Kære samleren !

Formanden har ordet !

Så – gik den sommer med både godt og dårligt vejr. Mange rejste sydpå og oplevede det selvsamme vejr der.

Jeg sejlede på kanal Midtfrankrig – omkring Dijon-Sancerre – og havde tåleligt vejr.

Det blev ikke til mange frimærker, udover de få jeg satte på et par brevkort til hjemlandet. Jeg besøgte dog en enkelt frimærkehandler i en lille by, men hun havde specialiseret sig i Europamærker og havde intet fra skandinavien før Verdenskrig II. Vi havde lidt kommunikationsbesvær – hun talte fransk – men et verdenskort på væggen klarede begreberne – au revoir madame! Efteråret er hastigt på vej, og jeg kan love jer et par gode forlæg og foredrag på møderne i september og oktober.

Novembermødet er henlagt til "Frimærker i Forum 2000", og vi kan der imødesee et superindlæg med et interessant emne. Mødet er åbent for alle, og vi håber rigtig mange vil deltage.

Det sædvanlige arrangement i Forum's restaurant, vil vi søge at etablere.

Julemødet i december gennemføres med det traditionelle program.

Islandsklubben har – takket være Thomas Graungaard i Aalborg – fået en hjemmeside på internettet, og han vil andetsteds redegøre for denne.

Jeg ønsker jeg alle velkomne til en spændende efterårssæson 2000 – og kan iøvrigt oplyse, at alt er roligt på fronten, og at medlemstallet er stabilt.

Ib.

Mødeprogram for efterårssæsonen.

Ved en flot indsats er det lykkedes for H. L. Hansen at få forlænget aftalen med Værløse Kommune om, at foreningens møder kan holdes i Værløse Bibliotek, Bymidten 48, Værløse.

Der er fastsat følgende mødedatoer for efteråret 2000 og foråret 2001.

Dato.	Lokale	Foredragsholder og emne.
12. september 2000	Mødelokale 2.	Arne Fahnøe viser en af sine nye samlinger.
10. oktober 2000	Mødelokale 2.	Orla Nielsen forelægger 2. del af islandske tjenestefrim.
11. november 2000	<u>Forum.</u>	Jørgen Steen Larsen. De gamle antikva- og lapidarstemplers endeligt !

12. december 2000	Mødelokale 2.	Julemøde.
9. januar 2001	Multisalen.	
13. februar 2001	Mødelokale 2.	Generalforsamling.
13. marts 2001	Multisalen	
10. april 2001	Mødelokale 2.	

Som det fremgår, holdes møderne altså fortsat 2. tirsdag i måneden – bortset fra i november - hvor mødet er henlagt til Forum, lørdag d. 11. november.

Frimærker i Forum foregår i år d. 9. – 12. november. Med IslandsKontakt nr. 37 vil der blive udsendt nærmere oplysninger om tidspunkt og lokale for mødet d. 11. november.

Under Frimærker i Forum vil foreningen forsøge at fortsætte den gode traditionen med, at vi mødes med medlemmer og venner fra ind- og udland ved et bord i restauranten, så vi foreslår, at du allerede nu reserverer tid til dette arrangement.

Alle øvrige møder foregår på Værløse Bibliotek, og starter kl. 19.30. Dørene er åbne fra kl. 19.00. Omkring den praktiske afvikling af møderne beder bestyrelsen om, at medlemmerne på skift giver en hjælpende hånd. Se venligst sidste side med meddelelser fra bestyrelsen.

Vedr. IslandsKontakt nr. 35.

Ved kopieringen af IslandsKontakt nr. 35 skete der desværre en fejl således, at side 20 faldt ud. Vi beklager fejlen, og vedlægger den manglende side.

Referat af klubmødet d. 11/4 2000.

Sidste møde i foråret 2000. Mødets foredragsholder var Chr. Christensen. Foredraget var lagt til rette omkring panikperioden i 70'erne. 14 medlemmer var mødet denne aften.

CC viste sin meget spændende samling og kommenterede bl.a. problemet med over-/underfrankering.

Hvor længe kunne et islandsk frimærke bruges, fabrikerede breve samt straffen for underfrankering var emner, der blev livligt diskuteret.

Efter mødet blev der ønsket – god sommer.

Arne Fahnøe.

Nye medlemmer.

Bent Busch, Jyllingevej 121, 2720 Vanløse.

Gustav Estrup, Kielshøj 19, 3520 Farum.

Brian Flack, 28 Norley Drive, Vicars Cross, Chester CH3 5PG, England.

Erik Jönsson, Postboks 49, 3520 Farum.

Birgitte Rostoft, Jyllingevej 121, 2720 Vanløse.

Pierre Terrise, Gl. Kongevej 80, 1850 Frederikberg C.

Mike E Tuttle, 29 Betley Hall Gardens, Betley near Crewe, Cheshire CW3 9BB, England.

Oversigt over artikler i IslandsKontakt nr. 36.

Side.

"Postkassen."

"Nyheder" fra forårets auktioner.	3 - 4
Sen anvendelse af Reykjavik-lapidarstempel.	4 - 5
Paquebot-stempler.	5 - 6
Nyt trefarvet annulleringsstempel	6 - 7
Efterlysning af brotpegestemplet B8e Lundar.	7
Eigil Rasmussen's spændende brev fra nr. 35.	7

"Nyt om varianter."

Kommentarer til Gullfoss-varianten fra nr. 35 ?	7
Leif Ericsson blokken med forskudt tekst. Orla Nielsen.	7 - 9
Medredaktør på "Nyt om varianter".	9

"Endnu et spændende brev."

v/Johnny Pernerfors.

9 - 10

Kommentarer til spørgsmål fra brevkassen og tidligere artikler.

Et mærkeligt stempel.	10 - 11
Pakkeportomærke 450 kr.	11
Katalogisering af de ældste islandske poststempeler.	11 - 12

Nye artikler.

Noget om islandske frimærker årgang 1999 m.v. v/Jørn Sprogø.	12 - 15
En usædvanlig portotakst. v/Brian Flack.	16 - 17
BERUFJORD stemplet. v/Thomas Graungaard.	17 - 18
Fleksibel fortolkning af helsagers gyldighed 1922 - 24. v/Leif Fuglsig.	18 - 21

Meddelelser fra bestyrelsen – hjemmeside – IslandsKontakt nr. 37.

21 - 22

"Postkassen."

"Nyheder" fra forårets auktioner.

På Thomas Høiland's specialauktion over Island d. 3. maj 2000, lot nr. 6049, blev der udbudt følgende: "1882. 3 Aur, Oval, brunorange. Tk.14. Dobbeltannuleret mærke med dansk ankomststempel (1883) samt nr. stempel 236. Sjælden kombination."

På denne kopi er D1-236 stemplet endnu mere utydeligt end i auktionskataloget. Det anes dog med en placering som kl. 11.

Da man ikke – så vidt det er redaktøren bekendt - har kendskab til brugsbreve med aur-ovalmærker afstemplet med D1-236, har det været fremført, at aur-ovalmærker afstemplet med D1-236 måske alle var efterstemplinger. Ovenstående mærke synes at bevise, at der kan være tale om en ægte brugperiode for D1-236 omkring oktober 1883. Dette synes at kunne underbygges af, at anvendelserne af D1-236 på aur-ovalmærker oftest er på tryk fra 1882.

Vi vil meget gerne høre fra læserne, hvis ovenstående dobbeltannulerede mærke kan give inspiration til en supplerende kommentar.

Også hos vore svenske venner fra Föreningen Islandssamlarna og Islandsklubben i Göteborg har der været spændende objekter til salg i foråret. Leif Nilsson har fået den gode ide, at udsende et tillæg til de enkelte numre af Rapport med en miniauktion. Som tillæg til Rapport nr. 117 fra marts var der vist følgende objekt nr. 17:

Som det ses, er N1a-39 her anvendt på Fc. Tj. 34, 4 aur to konger. Dette er interessant, fordi det fremgår af Thor Thorsteins "Pósthús og bréfhirdingar á Íslandi", at N1a-39 blev ødelagt ved en brand ved brevsamlingsstedet i Breiddalsvík d. 20. maj 1906 og 4 aur to konger ifølge Facit først udgives 1. juni 1907. Enten må N1a-39 altså fortsat have været anvendeligt, eller også er det blevet repareret. Breiddalsvík modtager N1a-40 som erstatning for N1a-39 inden udgangen af 1906. I Frank Mooney's samling var således et anbefalet brev med N1a-40 som ifølge Postiljonen har være anvendt i Breiddalsvík i 1906. Se Postiljonen, 25-26 sept. 1998 lot nr. 636. N1a-39 synes derfor at være genanvendt efter branden sideløbende med N1a-40. Det helt store mysterium er imidlertid, hvorfor "nogen" yderligere lader fremstille det helt specielle nummerstempel N1b-39 med kun 18 mm i diameter. Ifølge nummerstempelhåndbogen kendes N1b-39 kun i 4 eksemplarer. Her vil det være spændende at høre læsernes mening !

Sen anvendelse af Reykjavík-lapidarstempel på I GILDI. v/ Leif Fuglsig.

Fra Leif Fuglsig har vi modtaget følgende kopi af et mærkeligt Reykjavík-lapidarstempel. Leif skriver, at han mener, at stemplet er falsk.

Vi har valgt at forstørre Leif's stempel således, at læserne kan forsøge at indlægge sigtelinier.

Indskriften Reykjavík når så langt rundt i stemplet, at det mest minder om type G1b, som ifølge Handbok över Ísländska stämpler av typerna danska, antikva, grotesk samt krone og posthorn, blev sendt til Reykjavík 27.2.1888. G1b stemplet er fremkommet som en reparation af det tidligere D2 stempel. Det fremgår desuden, at G1b stemplet i den første anvendelsesperiode kendes indtil 1894. Derudover er stemplet genanvendt ved pakkepostkontoret fra januar til april 1914.

Leif's anvendelser på I GILDI falder altså udenfor disse to kendte anvendelsesperioder.

G1b.

G1b.

Ovenfor har vi afbildet nogle aftryk i normal størrelse af, hvad vi anser for at være ægte anvendelser af G1b stemplet

Det ses, at der er betydelige forskelle på Leif's stempel og anvendelserne ovenfor. Y'et er f.eks. meget bredere på Leif's stempel. Det samme gælder K'et. Vi må derfor give Leif ret i, at anvendelsen på 6 aur I GILDI ikke er sket med et af de kendte lapidarstempler.

Leif's tilsyneladende falske stempel kan give anledning til overvejelser. Er der f.eks. tale om et stempel, der er specialfremstillet til en frimærkehandler til afstempling af I GILDI mærker ?

Vi vil meget gerne høre fra læserne om andre kender til aftryk af Leif's" lapidarstempel - eventuelt med andre datoer.

Ligeledes hører vi gerne fra læserne, hvis der måtte være kommentarer til anvendelsen nedenfor af et G1b-lignende stempel på 100 aur I GILDI.

G1b ?

Efter redaktørens opfattelse er stemplet på 100 aur I GILDI en ægte anvendelse af G1b. Stemplet er imidlertid lidt tykt (udtværet ?) så det ville være godt, hvis læserne kunne bidrage med flere eksempler på aftryk af G1b på dette usædvanlige anvendelsestidspunkt.

Nedenfor ses en – ægte - genanvendelse af G1b-stemplet fra pakkepostkontoret, foråret 1914.

Paquebot-stempler.

I IslandsKontakt nr. 35 tilbød vi at forsøge at organisere, at man kunne "fremstille" skibsbreve for en lille gruppe medlemmer. Tilbuddet gav positive reaktioner fra vore svenske venner, idet både Stig Østerberg og en gruppe på 5 medlemmer med Johnny Pernerfors i spidsen gerne ville være med til denne lille sommerbegivenhed.

Johnny tog sig af opgaven med at skaffe de fire paquebot-stempler, der var vist i nr. 35, og fra dansk side tog vi os af yderligere et Paquebot-stempel fra Smiril Line's skib Norröna, som om sommeren sejler fra Hanstholm via Færøerne til Seydisfjörður.

I mellemtiden havde vi læst Thor Thorsteins spændende artikel i FRIMERKJAbladid, 2. årgang nr. 1, om Íslands skibspost, og havde her set, at færgen Norröna anvendte et Paquebot-stempel med stort P og resten i små bogstaver. Vi blev derfor meget overraskede, da der kom et stempel retur fra Norröna med PAQUEBOT i store bogstaver.

Vi kan derfor nu vise vore læsere yderligere et Paquebot-stempel, som stadig er i brug:

Stemplet ovenfor er fremkommet efter hjælp fra en islænding, der arbejder for Smiril Line, og som netop skulle rejse hjem til Island med Norröna. Spørgsmålet er derfor nu, om der sideløbende anvendes to forskellige Paquebot-stempler på Norröna.

For at svare på dette spørgsmål har vi søgt hjælp hos IslandsKontakten's udsendte medarbejder, Jørn Sprogø, som har taget turen med Norröna til Seyðisfjörður for os for at undersøge sagen.

Fra Jørn Sprogø har vi modtaget følgende rejserapport:

"Godt træt – lige ankommet til Seyðisfjörður. Det store stempel er fra Norröna. Det lille fra Postarinn Seyðisfjörður. Der findes ikke andre!"

Som en kommentar til Thor Thorsteins artikel i FRIMERKJAbladid, side 11, afbildningen af det lille stempel med underteksten Norröna, skriver Jørn: "Nul!"

Med denne bramfrie kommentar fra Jørn vil jeg tillade mig at konstatere, at der i TT's artikel skal foretages en rettelse af afbildningen af Norröna's Paquebot-stempel.

Hvis du skulle have kendskab til andre Paquebot-stempler, der stadig anvendes på skibe i rute til Island, vil vi meget gerne høre fra dig.

PS. Ovenfor har vi nævnt FRIMERKJAbladid. Hvis du ikke allerede modtager dette interessante blad, vil vi foreslå, at du retter henvendelse til Frimerkjasalan, Vesturgötu 10a, 101 Reykjavík.

Nyt trefarvet annulleringsstempel.

Thor Thorsteins har sendt os en venlig hilsen med dette nye trefarvede annulleringsstempel. Den øverste del af stemplet er i rød farve, den nederste er i blå farve, og datoen er sort.

Annuleringsstempler i stedet for frimærker er kommet for at blive. I stedet for at ærgre sig over, at brugen af frimærker reduceres, kunne man vælge at se på ændringen ud fra den synsvinkel, at de frimærkeløse forsendelser med firmastempler, GREITT-stempler og PP-stempler er et spændende samleområde i stor vækst. Hvis du enten samler eller overvejer at samle på frimærkeløse forsendelser, vil vi derfor meget gerne høre fra dig. Der er måske hjælp at hente, og kontakter knytter vi gerne.

Findes der anvendelser af brotypestempellet B8e Lundar ?

Brevsamlingsstedet Lundar anvendte N2-253. Ifølge Thor Thorsteins brotypestempelhåndbog fik Lundar et B8e stempel i 1959. Dette stempel skulle være kendt anvendt i 1960, og er noteret som et D-stempel, hvilket betyder, at stemplet er sjældent og stammer fra et brevsamlingssted med et begrænset antal forsendelser. Eivind Kolstad spurgte i IslandsKontakt nr. 35, om nogen kan hjælpe med oplysninger om kendte anvendelser af dette stempel.

Der er desværre ikke kommet reaktioner fra læserne. Eivind har derfor meddelt IslandsKontakt's læsere, at han indtil videre vil tillade sig at antage, at stemplet er ukendt ! Det vil kun glæde os, hvis denne provokation lykkes således, at vi næste gang kan bringe oplysninger om mindst ét kendt aftryk af B8e Lundar, så tør ikke, hvis du er den heldig ejer af dette stempel.

Har du et spørgsmål eller en oplysning, som også kan interessere andre medlemmer, søger du kontakt til andre medlemmer med et særligt samleområde, er der noget du tilbyder at sælge, eller er der noget specielt, du søger til din samling, så skriv til "Postkassen."

Eigil Rasmussen's spændende adressekort, der blev vist i nr. 35.

I IslandsKontakt nr. 35 viste Eigil et adressekort fra Tyskland til Island med kontorstempellet "Itrekad". Eigil tilføjede, at han havde set to tilsvarende adressekort med "Tillkynt". Eigil spurgte herefter om årsagen til, at man i det ene tilfælde bruger "Itrekad", og i det andet "Tillkynt".

Der er ikke kommet svar fra vore læsere. Årsagen kan være, at Eigil's opfattelse af, at "Tillkynt" = besked om forsendelse og "Itrekad" = gentagen meddelelse om forsendelse, er korrekt. Hvis læserne mener, at Eigil's opfattelse er forkert, vil vi meget gerne høre nærmere.

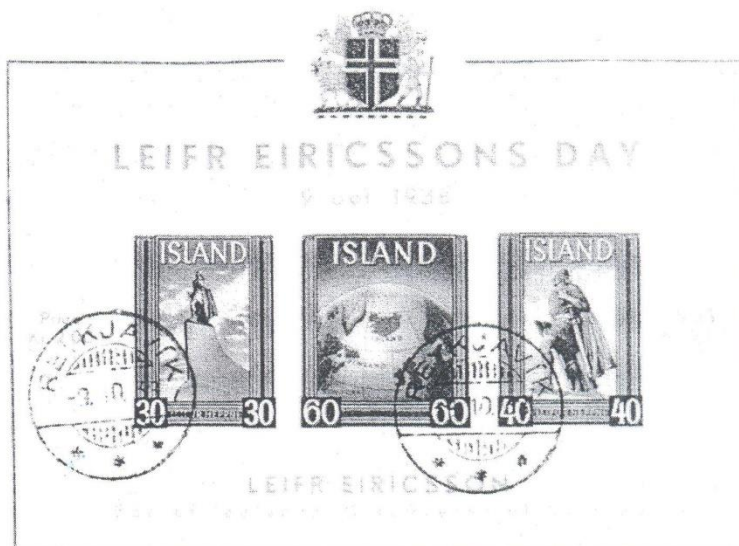
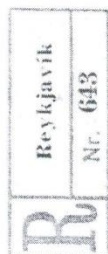
"Nyt om varianter."

I IslandsKontakt nr. 35 var der et spørgsmål fra Leif Fuglsig om varianter på Gullfoss-serien. Vi har desværre ikke modtaget svar til Leif, men det kan stadig nås, så hvis du ikke fik gennemset dine 20 aur Gullfoss, så gør det nu, medens du husker det !

Derudover spurgte vi læserne, om der var interesse for, at vi lavede en spalte med varianter. På dette spørgsmål er der kommet flere positive svar, som vi takker for, så allerede nu kan vi bringe et indlæg fra Orla Nielsen om en usædvanlig variant.

Leif Ericsson blokken med forskudt tekst.

Orla har fået en forespørgsel om den velkendte blok, der nedenfor er vist på en FDC.

Iceland in the New York Worlds Fair 1939

Post restante.
NEW YORK.
U. S. A.

Hvis man ser nøjere efter, opdager man, at teksten er forskudt $1\frac{1}{2}$ mm mod venstre i forhold til det normale. Det ses tydeligt, hvis takningen mellem de to første mærker forlænges ned til teksten. Forlængelsen rammer præcis på I i LEIFR. På den normale udgave rammer forlængelsen midt mellem EI.

Af Facit fremgår det, at blokken er "känt med förskjuten text" men, at varianten ikke er prisfastsat.

Spørgsmålet er nu. Er denne $1\frac{1}{2}$ mm forskydning af teksten nok til, at blokken kan kvalificeres som den spændende variant – eller hører forskydningen til i "småtingsafdelingen". Ejeren har sammenlignet med omkring 80 stykker, og ON med sine egne, uden at finde tilsvarende.

Hvad siger I, og måske i særdeleshed vore islandske venner ?

Forskydningen er jo ikke større end, at man nemt kan have overset den.

Orla Nielsen.

Leif Ericsson blokken er så almindelig, at vi her har en rigtig god opgave, som alle kan deltage i løsningen af.

I min egen samling har jeg 4 blokke, og ingen af dem er så forskud, som det fremgår af Orla's eksempel. Da også takningen kan variere, vil jeg gerne tilføje et forslag til en alternativ metode til at vise forskydningen imellem trykningen af tekst og frimærker.

Anvend det første L i den øverste linie med LEIFR EIRICSSON DAY og den sidste N i den nederste linie med LEIFR ERICSSON. Indlæg derefter en sigtelinie fra det nederste venstre punkt

i L til det nederste højre punkt i N. Sigtelinien skærer nu teksten VINLAND på 60 aur grøn. På mine 4 blokke er skæringen gennem henholdsvis A - 2 stk, L - 1 stk og N - 1 stk.

På Orla's blok skærer sigtelinien derimod til venstre for VINLAND, så hvis man bruger et stykke papir til at foretage skæringen, kan man se hele teksten VINLAND på Orla's blok.

Vi vil meget gerne have kommentarer fra alle vore læsere til denne lille opgave. Vi lover til gengæld, at vi bringer en statistik i IslandsKontakt nr. 37, så husk at se på din egen blok – og skriv til IslandsKontakt - inden det bliver glemt !

JSL.

Medredaktør på rubrikken "Nyt om varianter".

IslandsKontakt kan kun blive alsidigt og spændende, hvis vi er flere om at redigere bladet. Det er derfor en stor glæde, at Leif Fuglsig fremover har påtaget sig at være redaktør af rubrikken "Nyt om varianter". Som du vil kunne læse længere fremme, har også Brian Flack påtaget sig udfordringen som medredaktør af en rubrik, idet han fremover vil skrive om "En usædvanlig portosats".

Der er plads til flere medredaktører, så hvis du interesserer dig for et særligt område, som f.eks. julemærker, nye udgivelser, ufrankerede forsendelser, udenlandske stempler eller måske kan bidrage med en rubrik om udstillinger og udstillere, vil redaktøren meget gerne høre fra dig.

Endnu et spændende brev.

Fra Johnny Pernerfors har vi modtaget kopi af tre ufrankerede nummerstempelbreve afstemplede med henholdsvis N2-290, 291 og 292. Johnny spørger, hvad årsagen mon kan være til, at brevene er ufrankerede ?

Brevet med N2-292 har som adressat "Til, póstaðgreiðsl. Króksfjárdar, Króksfjárdarnesi" og kan derfor være en postsag.

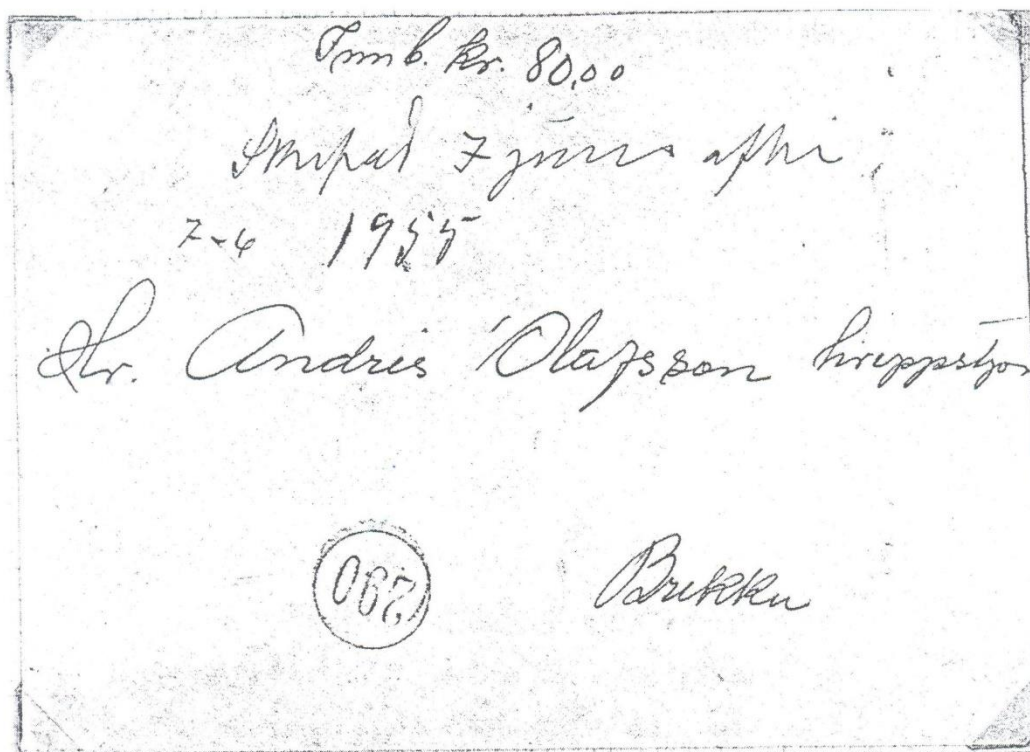
Brevet med N2-291 har som adressat "Herra Stöðvarstjón Jón Ólafsson, Króksfjárdarnesi" og i nederste venstre hjørne er der tilføjet "(Simamál)" - hvilket vist nok betyder telegrafpost.

På næste side viser vi en kopi af det tredje brev med N2-290. Adressat: "Hr. Andres Ólafsson hreppatjor..., Brekka." Desuden påtegning om at der i brevet har været indlagt kr. 80,00. Som det ses, er der derudover en (senere ?) påtegning "7-6 1955". For dette brevs vedkommende synes der ikke at være en naturlig forklaring på, at brevet er ufrankeret.

Både N2-290, 291 og 292 er anvendt ved brevsamlingssteder, der hørte under PA Kroksfjardarnes. Kan dette bidrage til en fælles forklaring på, at de tre breve er ufrankerede ?

Johnny venter i spænding på din forklaring på, at brevet er ufrankeret, så hvis du har en kommentar, eller blot ønsker en kopi af de to ikke afbildede breve, er du velkommen til at skrive til: Johnny Pernerfors, Draggensgatan 5, 418 77 Göteborg, Sverige.

Også rubrikken "endnu et spændende brev" mangler en medredaktør. Opgaven er overkommelig, idet den går ud på at inspirere medlemmerne til, at vi årligt kan få lov til at se og læse om 4 spændende breve. Kontakt venligst redaktøren, hvis du har lyst til at påtage dig denne opgave.

Kommentarer til tidligere artikler.

Et mærkeligt stempel ?

I IslandsKontakt nr. 35 viste vi følgende stempel med indskriften "Jón Gudmundsson PRESTUR" og spurgte, om læserne kunne hjælpe med oplysninger.

Vi nævnte, at det ikke var usædvanligt, at man i sin tid brugt præster til det betroede hverv som brevsamlingsmænd og spurgte derfor, om især vore islandske medlemmer kunne hjælpe med oplysninger, om præsten Jón Gudmundsson mon kan have været brevsamlingsmand ?

Derudover oplyste vi, at der i 1910 var en bréfhirdingamañn ved navn Jón Gudmundsson i Nordfjörður (Neskaupstaður), Vedrárá, Þoródsstaður i Kinn og Ægissída.

Thor Thorsteins er nu kommet læserne til hjælp, idet han oplyser, at han har "det mærkelige stempel" anvendt på Fc. 66 - 6 aur ChrIX, 78 - 4 aur to konger grovtk., 112 - 15 aur Jón S.

På et af aftrykkene kan man fra underkanten af stemplet læse "N...I" (Nordfirdi).

Efterfølgende er der fundet endnu en anvendelse på Fc. 66, hvor man kan læse "... IRDI". TT supplerer med, at han i Nationalarkivet har fundet følgende oplysninger:

Afdøde Jón Guðmundsson, født 14.1.1863, blev udpeget til præst i Skorrastadur d. 28.9.1888 og flyttede til Nes i 1894. D. 29.8.1896 blev kirken flyttet fra til Nes til Nordfjörður, og JG var her den første præst indtil 4.2.1929 - altså i sammenlagt næsten 41 år.

JG var en betydningsfuld person i Sudur Múlasýsla, provst fra 1911, og medlem af amtet i nogle år. D. 14.11.1914 blev han udnævnt til postmand for det nye Postafgreidsla i Nordfjörður. TT formoder, at han før den tid var brevsamlingsmand helt tilbage til tiden i Skorrastadur, Nes og Nordfjörður.

Hvad har man mon så anvendt det private stempel til ?

Kunne man f.eks. forestille sig, at Jón Guðmundsson har anvendt stemplet på sine egne breve eller, at stemplet er anvendt til annullering af frimærker, der har været brugt som afgiftsmærker ? Som en yderligere mulighed kunne man gætte på, at stemplet kan have været anvendt i forbindelse med en reparation af N1a-41.

Her vil vi meget gerne høre fra læserne, hvis der er nogen, der kan bringe os nærmere til årsagen til anvendelsen af "det mærkelige stempel" i Nordfjörður.

Pakkeportomærke 450 kr. ?

I IslandsKontakt nr. 35 fremgik det på side 16, at Thor Thorsteins havde oplyst, at der var udgivet en 450 kr's pakkeportomærke. Vi har efterfølgende "sakset" følgende artikel af Thor Thorsteins fra FRÍMERKJAbladið 2. árgang nr. 1. På grund af redaktørens manglende kundskaber udi det islandske sprog bringer vi originalartiklen - så læserne selv må forsøge sig med en ordbog.

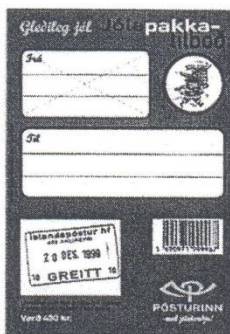
Pakkamerki Íslandspóstshf.

Hinn 1. desember s.l. hóf Íslandspóstur hf. sölu límmita sem gildi sem greiðsla fyrir flutning á pakka allt að 5 kg. hvert sem var innanlands. Verð miðans var 450 krónur og er sú tala prentuð á hann. Var hann til sölu á öllum pósthúsum landsins til loka desember mánaðar. Tilgangur miðans var að auðvelda landsmönnum flutning jólapakka á ódýrari máta enda samkeppni veruleg um flutning á pökkum.

Vangaveltur hafa verið um hvort hér sé um frimerki að ræða en samkvæmt gildandi lögum um einkarétt á útgáfu frimerkja, þá skal frimerki bera nafn Íslands. Nafn landsins er ekki á miðanum og verður hann því ekki talinn slíkur.

En þar sem tilgreint er verð á miðanum og fyrirfram er greitt fyrir ákveðna þjónustu, sem aðeins fæst sé hann límdur á pakka, verður að telja hann greiðslumerki enda skal stimpla hann af afgreiðslumanni póstsins, sé hann notaður. Því má telja rétt að skrá hann sem fyrsta pakkamerkið sem gefið er út á Íslandi af einkafélagi. Önnur pakkamerki sem þekkt eru hafa það öll sannmerki að þau eru kvittun fyrir væntanlega þjónustu.

Þór Þorsteins

Katalogisering af de ældste islandske poststempler, v/Ebbe Eldrup og Jørgen Steen Larsen.

I IslandsKontakt nr. 35 blev der bragt en oversigt over sjældenhedsgraden af de ældste islandske

poststemppler. Oversigten var udarbejdet for nogle år siden af Ebbe Eldrup og Jørgen Steen Larsen. Efterfølgende har det vist sig, at Ebbe Eldrup gerne ville have foretaget visse korrektioner, før oversigten blev bragt i IslandsKontakt. Vi håber derfor på at kunne bringe en revideret oversigt i IslandsKontakt nr. 37 eller 38.

De, der måtte have lyst til at bidrage med korrektioner til oversigten, bedes derfor om at kontakte enten Ebbe Eldrup eller Jørgen Steen Larsen.

NOGET OM ISLANDSKE FRIMÆRKER ÅRGANG 1999

I 1992 købte jeg en video **STAMPS OF ICELAND** heri omtalte den ansvarlige for udgivelsen af landets frimærker, hvilken politik man førte. Han sagde, at frimærkerne først og fremmest skulle imødekomme de postale krav, men også afspejle det islandske samfunds historie, kultur, natur, folket, erhvervsliv m.v. Han lagde ikke skjul på, at udgivelserne også blev lavet med henblik på salg til samlere over hele verdenen. På dette tidspunkt kunne salg til samlere dække de fleste af omkostningerne ved udgivelserne.

Denne politik er sund og god, og har glædet os hvert år siden.

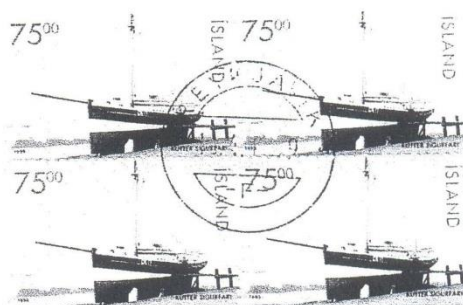
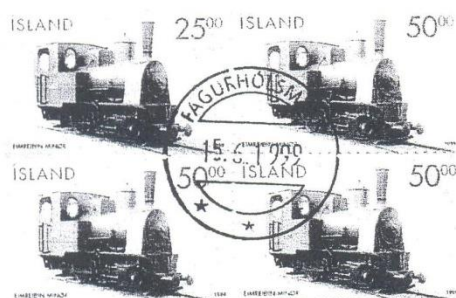
Nu er privatiseringen nået til posten, som er blevet til et aktieselskab **ISLANDSPOSTUR**.

1999 startede fint med de sædvanlige smukke mærker. Men måske kom en svensker forbi, for siden april har der været flere mindre heldige udgivelser.

Først hefterne med et lokomotiv og en kutter. 2 lokomotiver blev i starten af 1900-tallet brugt til at udbygge havnen i Reykjavik med en jernbane på ca. 15 km. Et lokomotiv - **MINØR**- bygget i Tyskland er bevaret og udstillet om sommeren på havnen. Et hefte med 4 mærker med værdierne 3x 50 og 1x25 KR med takning på 2 eller 3 sider. Selvfølgelig beregnet for breve og kort til Norden og Europa, og den øvrige verden med 25 + 50 KR. Brune og grønne lokomotiver !

Man må have alle 4 for at være komplet.

Det samme gælder for de 4x75 KR med den blå kutter til frankering på breve og kort til verdenen udenfor Europa.

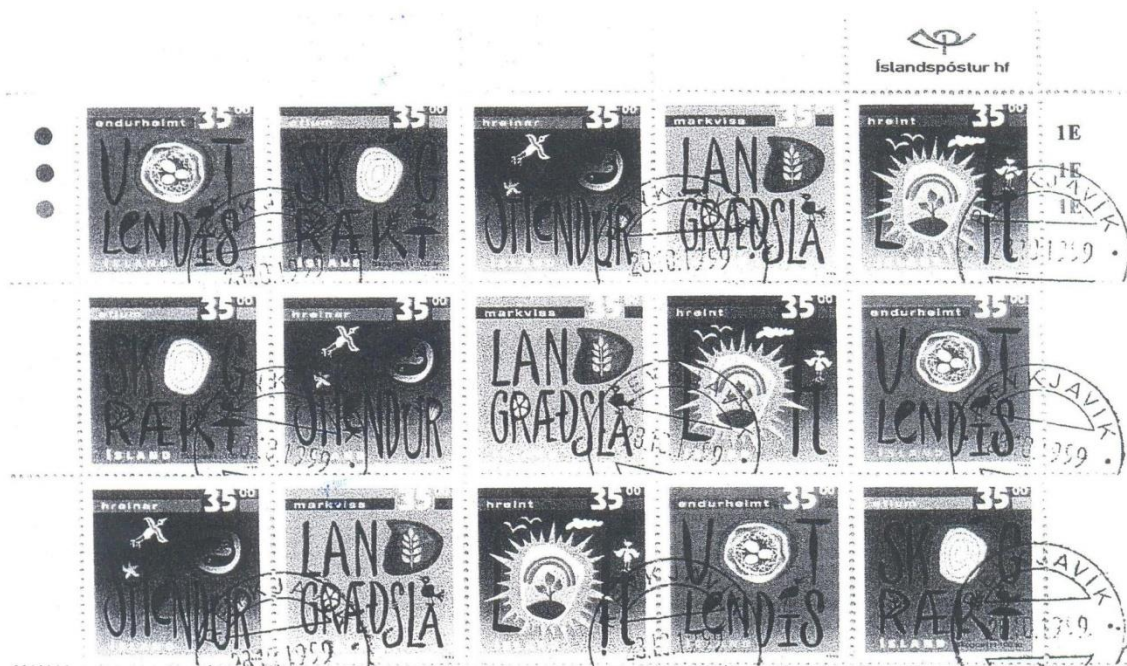
Hvorfor nu frimærkehefter med kun 4 mærker - og så med utakkede sider - må vi godt være fri ! De sædvanlige hefter med 10 stk. og samme pålydende ville være bedre. Hvis det postale behov er der. På min tur til landet i 1999 prøvede jeg i juli måned på 8 posthuse at købe heftet med lokomotiver. Alle steder stod medarbejderen uforstående overfor mit ønske, skønt jeg prøvede både på engelsk og dansk. 2 gange insisterede jeg på at få heftet. Så fandt man et lille bundt af begge hefter i pengeskabet med besked om, at der ikke var nogen efterspørgsel.

Så pas godt på mærkerne, hvis du kan finde dem postalt anvendt ! Det går sikkert ligesom hefterne med skytsånderne fra 80-erne. De fandt heller ikke megen anvendelse. Se bare hvor længe de var til salg hos POSTPHIL.

NATURFREDNING OG MILJØBESKYTTELSE

Disse emner er meget vigtige for islændingene, som har et af verdens reneste miljøer, fordi de gør noget ved det for at rette op på tidligere generationers vold på naturen og ændringerne i klimaet.

Men hele 5 store og flotte frimærker for at komme omkring alle aspekter, er vel lige i overkanten. I ark med 25 stk. ville almindelige striber have været godt. Men vi må hellere blande dem lidt, så der bliver noget for dem, som samler 4-blokke ! Her er vist 3/5 af et ark, og allerede her opgav jeg at tælle de mulige kombinationer. Der må være rigtig mange.

JULESVENDE ELLER JULENISSER

I nyhedsblad nr. 5. sept.- nov. 1999 viser man et meget flot ark svende og skriver følgende:
(Arket er vist på næste side)

En enestående udgivelse og en julegave til alle kunder med løbende ordre! Den 4. november 1999 udsteder Íslandspóstur 13 julefrimærker med motiver af samtlige islandske julenisser. Ved denne lejlighed vil Íslandspóstur tilbyde samtlige kunder med løbende ordre et særligt ark med 15 julefrimærker, hvor samtlige motiver er afbildet. Dette ark vil ikke blive solgt. Kun kunder med løbende ordre modtager det som en særlig julegave og et tegn på vores påskønnelse af deres trofasthed ved udgangen af et bemærkelsesværdigt filatelistisk århundrede.

Et sådant ark ville jeg gerne eje ! Det ville være en sensation ! For det må jo være trykt.
Men i næste nummer 6 nov. 1999 ser det sådan ud med småt og på bagsiden.

En særlig gave til kunderne

Kunder, der køber alle julesvendemærkerne, får et særligt etiketteark (uden påtrykt værdi) med billeder af samtlige julesvende. Dette ark er trykt i begrænset oplag og vil ikke blive solgt.

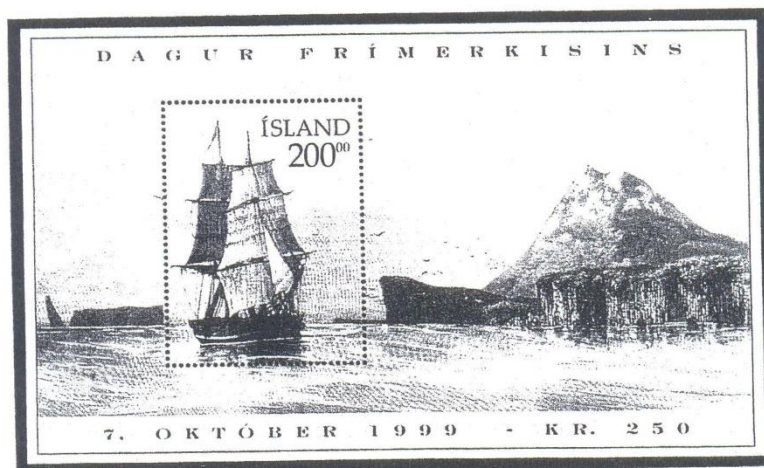
Det hele bliver til et sandt festfyrværkeri af julefrimærker 13 stk. med 2 x **MERRY CHRISTMAS**. 2 helark med hver 50 mærker samt et hefte med 10x35 KR. til indlandsbrug. Det ville være rart med de sædvanlige 2 stk. udgivet siden 1980. Nå, men udgangen af et århundrede og indgangen til et nyt årtusinde skulle altså fejres.

Sigurdur H. Torsteinsson spørger i en artikel i **FRIMERJABladid** nr. 2 : "Hvor er Grýlu og Leppalúda ?" Det må være julesvendenes ophav ? De er såmænd på et julemærkeark, udgivet af **KIWANIS**, Reykjavik i årene 1968 - 77 med julesvende. Det sidste er med Grýlu og Leppalúda.

Det skal jo ikke være kritik altsammen, så ros til alle de øvrige udgivelser. De var alle, som man kunne forvente af det spændende frimærkeland **ÍSLAND**. Jeg vil slutte denne omgang med det meget smukke miniark fra Skagafjörður .

Jørn Sprogø

"En usædvanlig portotakst." v/Brian Flack.

Som start på denne nye rubrik har Brian lovet at omtale portosatser for en række BÍLPÓSTUR adressekort.

Vi er glade for denne gang at kunne bringe Brian's kommentarer til et adressekort, der er påstemplet "Landvegen".

For at forsøge at undgå sprogforbistring tillader vi os nedenfor at viderebringe Brian's kommentarer på engelsk.

Letters accompanying parcels often provide unusual postal rates, especially in the earlier years because of the complexity of the method for calculating the rates. They also provide examples of the legitimate use of high value stamps. The first regulations concerning parcel post in Iceland appeared in 1872. New Postal law of 1902 and 1920 introduced new regulations to cover the transport of parcels by the available methods by sea and overland. Examples of these earlier times are extremely scarce and are often only to be seen in official archives. Parcels carried by overland carriers were subject to weight restrictions and special rates according to the seasons of the year.

282 Reykjavík

Fylgibrjef Landveg

Hjermeð / böggull

Verð

Póstkrafa

Nr. Póstkrafa

19.10

Herra Stefaín Jónsson

Broddadalsá

Strandasýsla

Vigt grm. 500

Öyðublað nr. 11

(1. - '29)

Ögglá Innanlands		Landveg	
alt ao grm.	Sjoveg aur.	Vetur aur.	Sumar aur.
125	60	100	100
250	60	140	100
375	60	180	100
500	60	220	100
625	70	270	150
750			150
875			150
1000			150
1125			200
1250			200
1375			200
1500			200
1625	90		250
1750	90		250

Aftallegur	
alt ao grm.	aur.
4000	130
4500	140
5000	150
5500	160
6000	170
6500	180
7000	190
7500	200
8000	210
8500	220
9000	230
9500	240
10000	250

sem víðtakandi má klippa frá og halda eftir. (A framhliðina skilna má sendandi skrifa).

Abyrgðargjöld 20 aurar fyrir hverjar 100 kr., minnst 60 aurar.

B2c1 Reykjavík 30.IX.29 (R-28), accompanying letter with a 500 gm parcel from Reykjavík Bögglopóststofan to Broddadalsá in Strandasýsla. This is especially interesting as the handstamp "Landveg" means that the sender has asked that it should go by overland carrier, presumably to avoid paying an additional sea rate if part of the journey was by sea which in those days it probably would have been.

Basic overland rate 50 aur / packet	50 aur
Summer overland rate at 50 aur / ½ kg	50 aur
C.O.D. fee 20 aur plus 30 aur up to 25 kr.	50 aur
Total postage rate	150 aur

In the upper right hand corner the postage rate is shown. Postage for 500 gm, by Landveg, Sumar, 100 aur. Sumar means that the packet was sent in the summer period which ended on 14th October.

On the back: Ísafjörður 2- X 29.

The Ísafjörður cancel does place some doubt about how the packet was sent. I have no knowledge of the rural postmens land routes. Perhaps it was not possible to use existing overland routes from Reykjavík directly to Broddalsá which is south of Hólmavík in Standasýsla. Perhaps the post office would itself decide to use sea post for part of the route because it was quicker even though the sender has asked for Landveg to be used. Would they do this without charging the additional postage ?

The rate by sea and land should have been:

By sea (to Ísafjörður ?)	60 aur
By land to destination	100 aur
C.O.D. fee	50 aur
Total	<u>210 aur</u>

Berufjord stemplet

Denne lille artikel er ikke skrevet for at genfortælle historien om BERUFJORD stemplet som de fleste læsere af dette blad sikkert kender.

Stemplet er brugt i Djúpivogur i Dyrafjord.og kendes kun ægte brugt bag på 2 danske skillingsbreve fra 1872.

Nej det der har fået mig på banen er et mærke der var til salg på Thomas Høilands 24. auktion i oktober 1999. Nærmere betegnet lot 5349, et 10 aur I Gildi tjenestemærke med et helt BERUFJORD stempel uden dato.

Da vi praktisk taget ikke kender noget til stemplets historie i brugsperioden, er der en masse spændende spørgsmål knyttet til den videre skæbne for stemplet, som måske kan løses ved et studie af de kendte efterstemplinger.

Hvem brugte stemplet til efterstempling af mærker? Stemplet er også meget sjældent efterstemplet, og det lader til at mærkerne med dette stempel alle har været handlet på et tidspunkt uden at der har været betalt ekstra for stemplet. Det tyder ikke på at stemplet har været brugt for at skabe nogle sjældne afstemplinger. Hvis det var tilfældet, var der sikkert også produceret nogle flere.

Hvornår er efterstemplingerne sket? Da vi intet kender til hvad der er sket med stemplet fra 1873, har vi meget få facts at holde os til. Det eneste vi har er at studere hvilke mærker stemplet forekommer på. Herfra kan man udlede, at afstemplingerne i hvert fald er sket efter I Gildi mærkernes fremkomst, men hvorfor så ikke også på Christian IX mærkerne, de er dog samtidige. Flere af stemplerne er også på mærker, vi normalt ikke ser efterstemplede (40 aur violet).

Da vi ikke ved så meget, og selv efterstemplinger er sjældne, tænkte jeg at vi skulle prøve at registrere de kendte eksemplarer af Berufjord stemplet. Vor redaktør (Jørgen) mener at der kendes ca. 25 eksemplarer, og skønner at der måske kan findes 25 mere. Dette antal er ikke større, end at det burde være muligt at registrere de kendte mærker. Jeg har registreret følgende mærker:

Nr.	Facit nr.	Bogstaver	Dato	Kilde
1	48	FJORD	12/7	Postiljonen ca. 1977
2	Tj 25	BERU	-	Bryan Whipple i IPJ 1978
3	17a par	JORD	12/7	Stanley Gibbon
4	61	BERUFJORD	Ingen	Rapport nr. 55
5	17a par	FJORD	12/7	Do.
6	Tj 10 fireblok	FJORD	2/12	Do.
7	Tj 25	BERU	Ingen	JSL (kan være lig nr. 2)
8	Tj 22 fireblok	FJORD	2/12	JSL
9	Tj 21	F...FJOR(D)	2/12	JSL
10	Tj 25	BERUFJORD	Ingen	Auktion (ramme fra flere andre stp.)
11	Tj 24	BERUFJORD	INGEN	TG
12				

Har du et eksemplar af stemplet som ikke er på listen, så lad mig eller redaktøren det vide.

Den udførlige historie om Berufjord kan læses i det svenske "Rapport" nr. 55 fra oktober 1983 med opfølgning i nr. 56, 57 og 59.

Thomas Graungaard
thomas@graungaard.dk

Fleksibel fortolkning af helsagers gyldighedsperiode 1922 – 24. v/Leif Fuglsig.

POSTBLADID Nr. 4/1921 indeholder følgende bekendtgørelse:

" Fra 1. januar 1922 bliver følgende frimærker ugyldige som betaling af porto: Alle frimærker med kongerne Chr IX og Fred VIII's portræt, frimærker med Jon Sigurdsson's portræt samt følgende ordinære frimærker med kong Chr. X's portræt: 5 aur grøn, 10 aur rød, 20 aur blå, 25 aur grøn / brun, 40 aur violet (lilla – forf. anm.).

Med dette blad følger en meddelelse (sandsynligvis særtryk – forf. anm.) om, at disse frimærker er erklæret ugyldige, der skal fæstes op på alle posthuse almenheden til underretning."

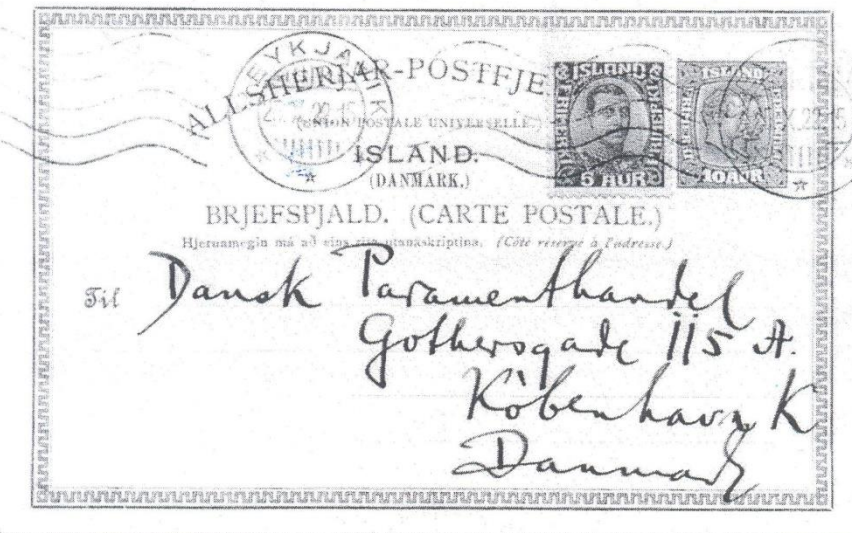
Årsagen til dette var portoændringer med dertil hørende farveændringer i henhold til UPU's farvekode. Man kan sige, at ugyldiggørelsen med så kort varsel var et ret drastisk skridt, man kunne jo blot have standset salget. Da Chr. IX frimærkerne kun havde kurseret i godt halvandet år, var der store restlagre specielt af 5 og 10 aur, hvilket jo som bekendt senere opbrugtes i form af diverse overtryksudgaver. 25 og 40 aur blev uden videre taget til nåde igen efter næste UPU-portoændring i 1925, ja sågar genoptrykt i 1930.

Men det interessanteste er helsagernes skæbne – som man vil have bemærket, er de slet ikke omtalt i bekendtgørelsen, og dette faktum gik ikke upåagtet hen, idet man (postfunktionærerne incl.) fortsatte med at anvende dem, med Postvæsenets stiltiende accept – strafporto pålagdes ikke.

Herunder er vist fire eksempler:

Kort 1 er et Chr. IX 3 aur svarkort opfrankeret med 2 * 1 eyr til lokaltryksagsporto (mødeindkaldelse) brugt 12-1-1922.

Kort 2 er et 10 aur 2-konger enkelbrevkort - EBK, opfrankeret med 5 aur oliven til lands-/Danmarksporto, stemplet 25-10-1922. Meddelelse fra pastor Bjarni Jonsson i Reykjavík om, at han har sendt tre præstekraver til strygning !

Herra *Póstalgrm. Olafur Eggertson*
Kroksfjardarnes
hefir greitt árstíllag sitt til Póstmannafélagsins
fyrir árið 1923 með kr. 5.- er hér með kvitt-
ast fyrir.

Reykjavík 28. júní 1923
O. Eggertson
gjaldkeri.

Kort 3, som vises med både for- og bagside, er et Chr. X 10 aur rød EBK opfrankeret til landsporto, og sendt fra Reykjavík til Kroksfjardarnes 28-6-1923. Som man ser, er kortet en kvittering for kontingentet til postforbundet for året 1923 !! Udgående en individuel meddelelse kunne kortet ikke gå som tryksag. Bemærk A-bule stemplet fra Pakkepostkontoret.

Kort 4, som vi har modtaget fra Tor C. Jensen, viser en anvendelse af et to-konger 5 aur DBK-sværdel opfrankeret til landsporto, som er sendt fra Reykjavík til Seyðisfjörður i den omtalte periode, 9.2.1923.

I 1924 var postvæsenet åbenbart blevet træt af denne trafik og udsendte en meddelelse med et udtrykkeligt forbud (nøjagtig dato og tekst kendes pt. ikke). Jeg har dog endnu ikke set strafportobelagte kort i denne anledning, men de må sikkert findes.

Men stadig har der været en vis elasticitet i sagen, for hvilke helsager var egentlig omfattet af forbudet ?

Naturligvis alle, hvor tilsvarende frimærkeværdi var ugyldiggjort, omfattende Chr. IX og 2-konger helsager samt Chr. X 5 og 10 aur. Men hvad med de overtrykte helsager ? Ugyldiggjorte frimærker var jo gyldige med overtryk, så det kunne jo diskuteres, hvilken status 3/5 aur EBK fra 1907 og de 5 aur overtrykte I GILDI-kort og do. 8 aur Chr. IX og 2-konger kort fra 1919/20 skulle have. 3/5 aur provisoriet fra 1907 er kendt brugt uden konsekvens langt op i 30'erne. 5 aur overtrykkene er alm. kendt opfrankeret til 8 aur i 1921 og kan formodentlig også findes brugt efter 1-1-1922.

Ufuldstændig information og manglende konsekvens hos Postvæsenet har således skabt en uofficiel men tolereret anvendelse af helsager i en periode – hvoraf følger, at disse må anses for fuldt samleværdige.

Med tak til Ólafur Eliasson og Halfdan Helgason for uundværdige supplerende oplysninger.

Meddelelser fra bestyrelsen.

På mødet d.11. april kunne formanden oplyse, at Thomas Graungaard er i gang med at hjælpe foreningen med at få udarbejdet en hjemmeside, og Thomas har netop sendt os følgende:

Islandsklubben i cyberspace.

Nu har vi også fået en hjemmeside på Internettet. Vi lægger ud med en lille side med oplysninger om klubben, men med fælles anstrengelser kan det sagtens blive til mere.

For at gøre det nemmere for klubben, og personuafhængigt, har vi (som flere andre klubber) fået

lov til at lægge den ind under Dansk Filatelist Forbunds hjemmeside på adressen:
www.danfil.dk/klubber/island

Hvis du har ris eller ros eller forslag til udvidelser, er du velkommen til at kontakte Thomas på adressen: thomas@graungaard.dk eller Ledavej 11C, 9210 Aalborg SØ.

<u>Kontakt til bestyrelsen:</u>	<u>Kontaktperson.</u>	<u>Mail-adresse.</u>
Møder og arrangementer.	Ib Schock.	i_schock@post10.tele.dk
Adresseændringer.	Hans L. Hansen.	hldhansen@post.tele.dk
E-mail adresser	Hans L. Hansen.	
Optagelse i foreningen.	Hans L. Hansen	
Kopi af IslandsKontakt fra og med 2000.	Hans L. Hansen.	
Kontingent	Orla Nielsen	orlaniel@post5.tele.dk
Indlæg til IslandsKontakt.	Jørgen Steen Larsen	jslakt@post11.tele.dk
Kopi af ældre numre af IslandsKontakt	Jørgen Steen Larsen.	

H.L.Hansen afvikler de praktiske opgaver ved foreningens møder med bistand fra et medlem. Bestyrelsens beder derfor om, at alle medlemmer på skift giver Hans en hjælpende hånd.

Ved mødet d. 11. april var det Hans, der alene stod for den praktiske del af mødet. Vi vil derfor gerne **opfordre dig til at kontakte Hans, hvis du kan afse tid til at give en hånd med på et af vore møder i efteråret. På forhånd tak.**

IslandsKontakt nr. 37.

IslandsKontakt nr. 37 planlægges udsendt inden Frimærker i Forum, der som nævnt ovenfor starter d. 9. november, så redaktøren vil meget gerne modtage dit indlæg senest d. 15. oktober.

Til brug for IslandsKontakt nr. 37 efterlyser vi specielt bidrag vedrørende:

Dobbeltannuleringen med D1-236 og dansk stempel.
Den sene anvendelse af N1a-39.
Flere eksempler på anvendelser af G1b-stemplet i perioden ca. 1895 – 1913.
Yderligere Paquebot-stempler der stadig er i brug ?
Findes B8e Lundar ?
Kommentarer om "Tillkynt" og "Itekad" ?
Forskudt tryk på Leif Ericsson blokken.
Årsag til anvendelse af stemplet Jón Gudmundsson PRESTUR ?
Oversigt over de ældste islandske poststempler.
Kendte anvendelser af BERUFJORD.

og sidst men ikke mindst - kunne du tænke dig at blive medredaktør på en rubrik ?

Fra IslandsKontakt ønsker vi læserne en god ny efterårssæson og håber at se dig allerede til vort næste møde d. 12. september 2000.